

14.06.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**14 Haziran 2022
Salı**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

14 Haziran 2022 Salı

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU KARARLARI

— Hâkimler ve Savcılar Kuruluna Ait Kararlar

YÖNETMELİKLER

— Millî Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliği

— Havalimanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği (SHY-22)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞ

— İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2022/17)

Tarımda yüksek girdi maliyeti gıda güvenliğini tehdit ediyor

FAO, çiftçilerin girdi maliyetlerini gösteren endeksin (GIPI) rekor yüksek seviyeye ulaştığına dikkat çekiyor. Daha da önemlisi, bu artış geçtiğimiz yıl gıda fiyatlarında (FFPI) yaşanan artışın üzerinde ve bu durum çiftçilerin reel gelirinin azalması anlamına geliyor.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarımda yüksek girdi maliyetlerinin küresel gıda piyasalarında yaşanan sıkıntıların daha uzun sürmesine neden olabileceğini belirtti. FAO tarafından yayınlanan Gıda Görünümü Raporu'nda, çiftçilerin girdi maliyetlerini gösteren endeksin rekor yüksek seviyeye ulaştığına ve bu artışın geçtiğimiz yıl gıda fiyatlarında yaşanan artışın üzerinde olduğuna dikkat çekildi. FAO'ya göre, girdi maliyetlerini gösteren endekste ki artışın geçtiğimiz yıl gıda fiyatlarında yaşanan artışın üzerinde olması çiftçilerin reel gelirinin azalması anlamına geliyor.

Gübre gibi tarımsal girdi maliyetlerindeki artışın çiftçiler açısından üretimi artırma noktasında caydırıcı olacağına işaret edilen raporda, rekor ithalat faturalarıyla karşı karşıya kalan yoksul ülkelerde gıda güvenliğinin tehdit altında olduğu belirtiliyor.

Gıdada ithalat faturası yeni rekora gidiyor

Yakıt ve gübre gibi tarımsal girdiler için artan fiyatların rolünün ve Ukrayna'daki savaşın küresel emtia piyasaları için yarattığı risklerin ele alındığı iki özel bölümün de yer aldığı raporda, "Artan girdi fiyatları, hava durumuyla ilgili endişeler ve Ukrayna kaynaklı belirsizlikler dikkate alındığında FAO tahminleri, gıda piyasalarında olası bir daralmaya ve gıda ithalat faturalarının yeni bir rekor seviyeye ulaştığına işaret ediyor"

ifadesi yer aldı. Rapora göre, küresel gıda ithalat faturası bu yıl yüzde 3'lük artışla 1,8 trilyon dolara yükselerek yeni bir rekora ulaşma yolunda ve söz konusu artışın büyük kısmını yüksek fiyatlar ve nakliye maliyetleri oluşturuyor.

İthalatçı finansmanda zorlanacak

Raporda ithalatçıların artan uluslararası maliyetleri finanse etmekte zorlanacakları uyarısında da bulunuluyor. FAO tarafından yılda 2 kez yayınlanan Gıda Görünümü Raporu'nda tahıllar, yağlı ürünler, şeker, et ve süt ürünleri ve balıklar gibi başlıca gıda maddeleri için piyasa arz ve talep eğilimlerine ilişkin bilgiler de yer alıyor. Bulguların 2022/23 sezonu ve muhtemelen bir sonraki sezon için gıda fiyatlarında görülen artışların önüne geçebilecek bir tedarik ortamına işaret etmediğinin altını çizen FAO, en az gelişmiş ülkelerin toplam ithalat faturalarını aşağı çekmek için hacimleri çok keskin bir şekilde azaltmalarını bekliyor.

FAO endeksi iki aylık düşüşe rağmen Mayıs 2021'e göre hala çok yüksek

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) dünya gıda fiyatları endeksi martta rekor yüksek seviyeyi gördükten sonra hububat ve et fiyatlarındaki artışa rağmen nisanın ardından mayısta da gerilemişti. Üst üste iki aylık düşüşe rağmen gıda fiyatları endeksi özellikle Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin yarattığı endişelerle Mayıs 2021'e kıyasla hala yüzde 22.8 daha yüksek seviyede bulunuyor.

Bakan Kirişci'den gıda fiyatları artışına ilişkin açıklama

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişci, tarımı gıda güvenliği açısından bir milli güvenlik meselesi olarak gördüklerini belirterek, "Gıda fiyatlarındaki küresel artış, önümüzdeki dönemde sadece gıda arzında değil, gıdaya erişilebilirlikte de ciddi bir soruna dönüşebilecektir." uyarısında bulundu.

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişci, 36. Uluslararası Tarım Sigortacıları Birliği Kongresi'nde küresel gıda fiyatlarındaki artışa ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Tarımın, artan nüfusla beraber öneminin daha da arttığını belirten Kirişci, yürüttükleri destekleme, geliştirme ve teşvik politikalarıyla önemli ilerlemeler kaydettiklerini, bugün tarımda gerek ihracat kapasitesiyle gerekse inovasyon çalışmalarıyla gerekse yurt içi ve yurt dışındaki girişimcilerle Türkiye'nin küresel konumunu güçlendirdiklerini söyledi.

Türkiye'nin gıdada kendi kendine yeten ülke konumunda bulunduğuna işaret eden Kirişci, 30'dan fazla üründe, dünyanın en çok üretim yapan ilk 5 ülkesi arasında olduğunu bildirdi.

Diğer taraftan tarım ürünleri ihracatında her yıl sağlanan artışlarla Türkiye'nin dünyanın önde gelen ülkeleri arasında yer aldığını belirten Kirişci, 205 ülkeye toplam 1982 farklı tarım ürünü ihraç edildiğini söyledi.

Kirişci, 2021 yılındaki tarım ürünleri ihracatının bir önceki yıla göre yüzde 20 artarak, ülkenin tarımdaki net ihracatçı konumunun devam ettiğini kaydetti.

"Tarımı milli güvenlik meselesi olarak görüyoruz"

Tarımı gıda güvenliği açısından bir milli güvenlik meselesi olarak gördüklerini belirten Bakan Kirişci, şunları kaydetti: "Gıda güvenliği küresel çerçevede sadece bugünü değil geleceğimizi de ilgilendirmekte. Bu açıdan, gıda güvenliği konusu son yıllarda dünya gündeminin önemli başlıklarından biri haline gelmiştir. Yaşadığımız pandemi sürecinin, artan göçlerin ve Ukrayna-Rusya Savaşı'nın gıda güvenliğinin önemini artırdığını biliyoruz. Tarımsal üretimi etkileyen tüm bu olumsuzlukların etkisi ile FAO Gıda Fiyatları Endeksi, mart ayında tüm zamanların rekorunu kırarak 159,7 puana ulaştı. Gıda fiyatlarındaki bu küresel artış, önümüzdeki dönemde sadece gıda arzında değil, gıdaya erişilebilirlikte de ciddi bir soruna dönüşebilecektir. Bizler uyguladığımız tarım politikaları ve üreticilerimizin çabaları sayesinde gıda güvenliği konusunda dünya ülkelerine kıyasla iyi bir sınav verdik. Hiçbir ürün ve gıdayla ilgili risk oluşturacak sorunlar yaşamadık. Muhtemel sorunlara karşı da hazırlıklarımızı olabildiğince yaptık, yapmaya da devam ediyoruz."

Meyve-sebze fiyatı akaryakıtla katlanıyor

Antalya halinde 4.5 TL olan karpuzun kilosu İstanbul'a gelince 10 liraya kadar çıkıyor. Akaryakıt zamları, meyve-sebze fiyatlarının düşmesini engellerken, yeni fiyat artışlarına da göz kırpmıyor.

Akaryakıta gelen zamlar iğneden ipliğe her kalemde fiyat artışına neden olurken yazın gelmesiyle meyve-sebzedeki fiyat düşüşü beklentisi de suya düştü. Akaryakıt fiyatlarına ardı ardına gelen dev zamlar meyve-sebze fiyatlarını vurdu. Antalya halinde kilosu 4.5 lira olan yaz meyvesi karpuz, İstanbul haline geldiğinde 10 liraya kadar çıkıyor. Aradaki yüksek fiyat farkının önemli bir bölümünü nakliye gideri belirlerken küçük bir kısmında ise hal komisyonu ve diğer giderler etkili oluyor. Nakliye giderindeki en yüksek maliyet ise akaryakıt.

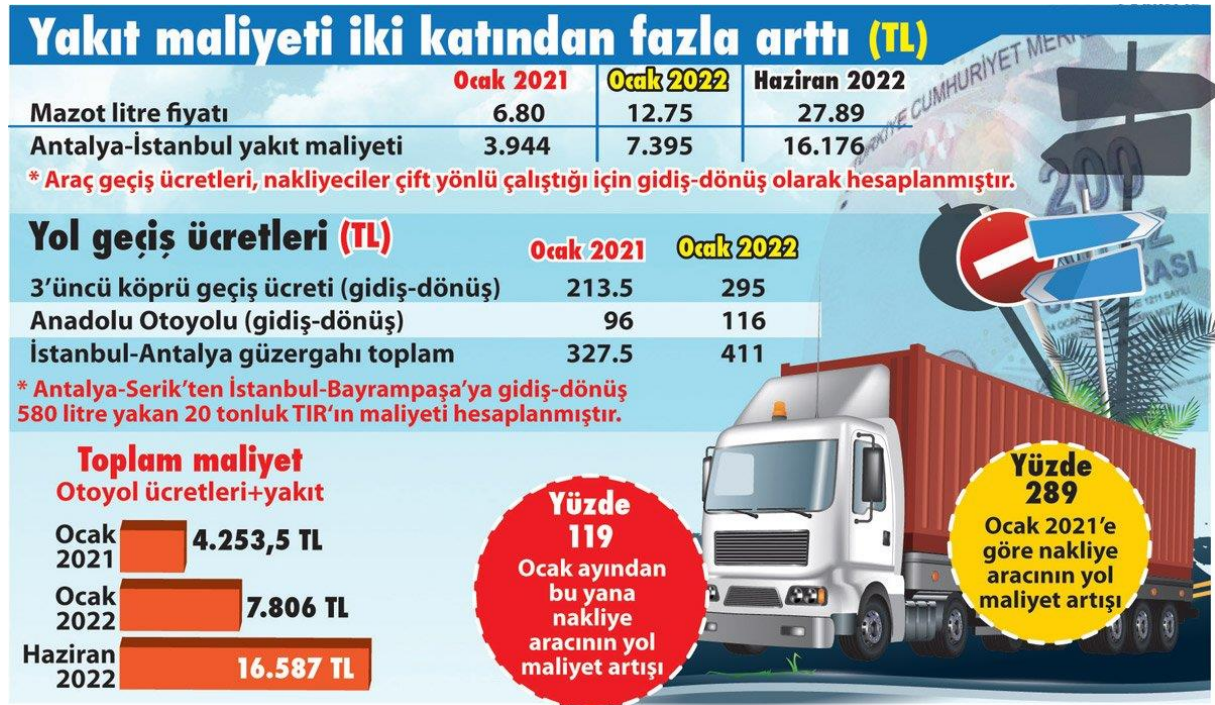
YAKIT GİDERİ 16 BİN TL

Yılbaşıda 12.75 TL olan motorinin litresi hazıranda 27.89 liraya çıktı. Antalya Serik'ten İstanbul Bayrampaşa haline sebze meyve taşıyan 20 tonluk bir TIR'ın, gidiş-dönüş 580 litre mazot harcarken aracın maliyeti zamlar nedeniyle yüzde 119 arttı. Ocak 2021'den bu yana köprü, otoyol ve akaryakıt fiyatlarının artışıyla birlikte ise yol maliyeti yüzde 289.8 artış gösterdi. Ocak 2022'de aynı güzergahta meyve-sebze taşıyan aracın yakıt gideri 7 bin 395 lirayken, hazıranda bu gider 16 bin 176 liraya çıktı. Buna köprü ve otoyol ücretleri de eklendiğinde nakliye maliyeti 16 bin 587 lirayı

bulurken Ocak 2021'de aynı güzergahın maliyeti ise, köprü ve otoyol ücretleri dahil, 4 bin 253 liraydı. Akaryakıttaki artışın etkili olduğu bu maliyet artışı, meyve-sebze fiyatlarının düşmesine engel olurken, yeni zamlara da sinyal veriyor.

'Akaryakıt zamları geri alınsın'

Akaryakıtta sürekli zam yapılmasının ulaştırma sektöründe hizmet veren esnafın belini bütüğünü belirten Sivas Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı Hakan Demirgil, başta mazot olmak üzere yapılan zamlara dur denmesini istedi. Demirgil, "Taksici, nakliyeciler, servisçi, otobüs ve minibüs işletmeciliği yapan esnaf maliyetleri karşılayamaz hale geldi. Akaryakıtta sürekli zam gelmesi diğer ürünlerin de fiyatlarının artmasına neden oluyor. Hükümetimizden acil olarak akaryakıt fiyatlarını geri çekmesini bekliyoruz" dedi.

Meyve- sebze birim maliyetini 3.5 lira artırıyor

Nakliyeciler 20 tonluk bir aracın İstanbul'dan Antalya'ya gidip-gelişinin sadece yakıt ve yol giderleri ile 16.000-16.500 lirayı aştığını yani birim fiyatında 1.5 lirayı bulan yol maliyet artışı olduğunu belirtiyor. Perakendeciler, hal komisyonları ve diğer kalemlerle birlikte toplam nakliye maliyetinin meyve-sebze birim fiyatına 3.5 lirayı bulan fiyat artışına neden olduğunu ifade ediyor.

TL reeskont şartı: İhracatçı, bir ay döviz almamayı taahhüt edecek

TL reeskont kullanan firmalar kredi vadesine kadar gelen mal veya hizmet ihracı gelirlerinin yüzde 40'ını TCMB'ye, yüzde 30'unu bir bankaya satmayı ve satışı müteakip 1 ay süreyle döviz almamayı taahhüt edecek.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), Türk lirası cinsi reeskont kredisi kullanacak ihracatçılar için vadeleri uzatırken, faiz oranlarını da düşürdü.

Merkez Bankası, İhracat Ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Kredisi Uygulama Talimatı'nı güncelledi.

Döviz satışını teşvik edici şekilde reeskont kredileri uygulamasında firmaların genelini kapsayacak değişiklikler yapıldı. Buna göre, TL reeskont kredilerinde azami vade 360 gün, savunma sanayisi için azami vade 720 gün olacak.

TL reeskont kredi faizi indirimlerinde, mevcut taahhüde dayalı yapı iptal edilerek yeniden düzenlendi. Buna göre, TL reeskont faizleri, 0-90 gün için politika faizinin 300 puan, 91-180 gün için politika faizinin 200 puan ve 181-720 gün için politika faizinin 100 puan altında olacak.

TL reeskont kredilerinden yararlanmak için ihracat bedellerinde uygulanmakta olan mevcut yüzde 40 Merkez Bankasına satış koşulu ilave olarak, firma en az yüzde 30'unu bir bankaya satmayı taahhüt edecek.

14.06.2022

Firmalar, döviz satışı yaptığı toplam tutara kadar TL reeskont kredisi kullanabilecek. Görünmeyen İşlemlere Genelgesi kapsamında da firmalar benzer koşullarda bu uygulamadan yararlanabilecek.

TL reeskont kredisi kullanan firmaların ilk satış işleminden itibaren bir ay süreyle satılan döviz tutarını yeniden satın almamayı taahhüt etmesi gerekecek.

Cari açık nisanda 2,74 milyar dolar

Cari işlemler dengesi, nisan ayında 3 milyar dolar olan piyasa beklentilerinin altında açık verdi: 2,74 milyar dolar. 12 aylık cari işlemler açığı da 25 milyar 710 milyon dolara yükselerek, 9 ayın zirvesine yerleşti.

Cari açık nisan ayında piyasa beklentilerinin altında gelse de, ödemeler dengesinde bozulma devam ediyor.

Cari işlemler açığı, bir önceki yılın aynı ayına göre 1 milyar 222 milyon dolar artarak 2 milyar 737 milyon dolara çıktı. Piyasada beklenti nisanda 3 milyar dolar açık olduğu yönündeydi. Ocak-Nisan döneminde cari açık 21 milyar 73 milyon dolar oldu. Geçen yılın ilk 4 ayında 9 milyar 59 milyon dolar açık verilmişti. Nisan itibariyle 12 aylık cari işlemler açığı da 25 milyar 710 milyon dolara yükseldi. Böylece 2021 Temmuz döneminden bu yana en yüksek yıllıklandırılmış açık gerçekleşmiş oldu.

Merkez Bankası değerlendirmelerine göre; söz konusu tabloda, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının 2 milyar 692 milyon dolar artarak 4 milyar 433 milyon dolara yükselmesi etkili oldu.

Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise bir önceki yılın aynı ayında 1 milyar 132 milyon dolar fazla vermişken, bu ay 4 milyar 22 milyon dolar fazla verdi.

Hizmetler dengesi kaynaklı net girişler bir önceki yılın aynı ayına göre 1 milyar 482 milyon dolar artarak 2 milyar 699 milyon dolara yükseldi.

Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler bir önceki yılın aynı ayına göre 933 milyon dolar artarak 1 milyar 99 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Birincil gelir dengesinden kaynaklanan net çıkışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre 328 milyon dolar azalarak 970 milyon dolara geriledi.

Bir önceki yılın aynı ayında 307 milyon dolar net giriş kaydeden ikincil gelir dengesi kalemi bu ayda 33 milyon dolar net çıkış kaydetti.

Portföy yatırımlarında 606 milyon dolar net çıkış

Nisan ayında doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler 323 milyon dolar oldu. Portföy yatırımları 606 milyon dolar tutarında net çıkış gösterdi. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 139 milyon dolar net alış, devlet iç borçlanma senetleri piyasasında ise 136 milyon dolar net satış yaptığı görüldü.

Yurt dışındaki tahvil ihraçlarıyla ilgili olarak bankalar ve diğer sektörler sırasıyla 606 milyon dolar ve 26 milyon dolar net geri ödeme yapmışken, Genel Hükümet ise 305 milyon dolar tutarında yeni tahvil ihracı gerçekleştirdi.

Diğer yatırımlar altında, yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 1 milyar 458 milyon dolar net azalış gösterdi.

Yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatları, yabancı para cinsinden 958 milyon dolar ve Türk Lirası cinsinden 167 milyon dolar net artış olmak üzere toplam 1 milyar 125 milyon dolar net artış ortaya koydu.

Yurt dışından sağlanan kredilerle ilgili olarak; bankalar, Genel Hükümet ve diğer sektörler sırasıyla 280 milyon dolar, 34 milyon dolar ve 248 milyon dolar net kullanım gerçekleştirdi.

Resmi rezervlerde bu ay 3 milyar 217 milyon dolar net artış yaşandı.

Net hata noksan 4,5 milyar dolar fazla verdi

Kaynağı belirsiz para girişi olarak tanımlanan, net hata noksan kalemi nisanda 4 milyar 508 milyon dolar fazla verdi. Yılın ilk 4 aylık döneminde ise 11 milyar 751 milyon dolar kaynağı belirsiz para girişi kaydedildi.

Fitch küresel büyüme tahminini düşürdü

Kredi derecelendirme kuruluşu, enflasyon ve kısıtlayıcı para politikasının dünya ekonomisinin büyüme hızını azaltacağını bildirdi Kuruluş, Türkiye ekonomisinin bu yıla ilişkin büyüme tahminini ise yüzde 2,4'ten yüzde 4,5'e yükseltti

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, küresel ekonomiye ilişkin 2022 yılı büyüme beklentisini yüzde 3,5'ten yüzde 2,9'a düşürdü.

Fitch, Küresel Ekonomik Görünüm Raporu'nun haziran sayısını "Sıkı Para Politikasının Dönüşü" başlığıyla yayımladı.

Raporda, enflasyon ve kısıtlayıcı para politikasının dünya ekonomisinin büyüme hızını azaltacağı belirtildi.

Küresel enflasyon baskılarının büyüme görünümü üzerinde giderek artan olumsuz etkilerle birlikte yoğunlaşmaya devam ettiğine işaret edilen raporda, Çin'deki son karantina önlemlerinin küresel imalat tedarik zinciri baskılarına katkıda bulunduğu kaydedildi.

Raporda, Rusya- Ukrayna savaşından kaynaklanan enerji ve gıda arzında yaşanan kesintilerin de Avrupa enflasyonunu beklenenden daha hızlı etkilediği aktarıldı.

Fitch'in raporunda, enflasyon baskılarının özellikle sıkı iş gücü piyasalarının nominal ücret artışını desteklediği ABD ve İngiltere'de hizmet sektöründe de arttığı belirtildi.

ABD VE AVRO BÖLGESİ BÜYÜME TAHMİNLERİ AŞAĞI YÖNLÜ REVİZE EDİLDİ

Küresel ekonomiye ilişkin büyüme tahminlerinin düşürüldüğü raporda, dünya ekonomisinin bu yıl yüzde 2,9, 2023 ve 2024'te yüzde 2,7'şer büyümesinin beklendiği kaydedildi.

Fitch, mart ayında açıkladığı tahminlerinde küresel ekonominin 2022'de yüzde 3,5 ve 2023'te yüzde 2,8 büyüyeceğini öngörmüştü.

ABD ekonomisinin 2022 yılı büyüme tahmininin yüzde 3,5'ten yüzde 2,9'a çekildiği belirtilen raporda, ülkenin 2023 yılı büyüme beklentisinin ise yüzde 1,6'dan yüzde 1,5'e indirildiği aktarıldı. ABD'nin 2024 yılı büyüme beklentisinin ise yüzde 1,3 olduğu bildirildi.

Raporda, Avro Bölgesi ekonomisinin 2022 yılı büyüme tahminin de yüzde 3'ten yüzde 2,6'ya indirildiği, 2023 yılı büyüme tahminin ise 2,3'ten yüzde 2,1'e düşürüldüğü kaydedildi. Avro Bölgesi ekonomisinin 2024 yılı büyüme beklentisinin ise yüzde 2,1 olarak belirlendiği aktarıldı.

EN BÜYÜK REVİZYON ÇİN EKONOMİSİNDE

"Sıfır Kovid-19" politikası kapsamında Şanghay'da alınan karantina önlemlerinin Çin ekonomisinin büyüme hızının düşmesine neden olacağına işaret edilen raporda, en büyük revizyonun Çin ekonomisine ilişkin tahminlerde yapıldığı belirtildi.

Raporda, Çin ekonomisinin bu yıla ilişkin büyüme tahminin yüzde 4,8'den yüzde 3,7'ye düşürüldüğü, 2023 yılı beklentisinin ise yüzde 5,1'den yüzde 5,3'e çıkarıldığı aktarıldı. Çin ekonomisinin 2024'te ise yüzde 5 büyümesinin öngörüldüğü kaydedildi.

TÜRKİYE'NİN 2022 YILI BÜYÜME TAHMİNİ YÜKSELTİLDİ

Türkiye ekonomisine ilişkin değerlendirmelerin de yer aldığı raporda, ülke ekonomisinin bu yılın ilk çeyreğinde beklenenden çok daha iyi performans gösterdiği bildirildi.

Raporda, ithalat ihracata kıyasla hızlı düşüş gösterirken yatırımların ek destek sağladığı, net ticaretten gelen artışın büyümeye yardımcı olduğu ifade edildi.

Kredi derecelendirme kuruluşunun raporunda, Türkiye ekonomisinin bu yıl yüzde 4,5, 2023'te yüzde 3 ve 2024'te yüzde 2,9 büyümesinin beklendiği kaydedildi.

Fitch, daha önce Türkiye'nin bu yıl yüzde 2,4 ve 2023'te yüzde 3,2 büyüyeceğini öngörmüştü.

- MERKEZ BANKALARI ENFLASYONA YANIT VERMEK ZORUNDA KALİYOR

Raporda, dünya genelinde enflasyon zorluklarının belirgin hale geldiği ve merkez bankalarının yanıt vermek zorunda kaldığı ifade edildi.

Ücret-fiyat dinamikleri geliştikçe ve fiyat beklentileri yükseldikçe enflasyonun kalıcı hale gelme riskinin belirgin olduğuna dikkat çekilen raporda, ücret enflasyonunun yüksek olduğu ABD ve İngiltere'de iş gücü piyasalarının çok sıkı olduğu aktarıldı.

Raporda, ABD Merkez Bankasının (Fed) faiz oranlarını bu yılın son çeyreğine kadar yüzde 3'e ve 2023'ün ilk çeyreğine kadar yüzde 3,5'e yükseltmesinin beklendiği belirtildi.

Rusya'nın Almanya ve İtalya'ya yaptığı tüm doğal gaz akışının aniden durması riskinin ise şimdilik önlendiğine işaret edilen raporda, ancak çatışma sürerken bu riskin yüksek kalmaya devam ettiği kaydedildi. Raporda, "Riskler o kadar yüksek ki böyle bir senaryoda Avro Bölgesi'nin resesyondan kaçınacağından şüpheliyiz." değerlendirmesi yer aldı.

Erdoğan'dan Karadeniz gazı açıklaması: 2023'te sistemde olacak

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Filyos'ta Karadeniz Gazı Denize İlk Boru İndirme ve Kaynak Töreni'nde konuştu. Karadeniz gazının 2023'te sistemde olacağını söyleyen Erdoğan, dördüncü sondaj gemisinin adının Sultan Abdülhamid olduğunu ifade etti.

Filyos'ta Karadeniz Gazı Denize İlk Boru İndirme ve Kaynak Töreni'nde konuşan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Karadeniz gazının 2023'te sistemde olacağını açıkladı. Erdoğan, Türkiye'nin dördüncü sondaj gemisinin adının, "Abdülhamid Han" olarak belirlendiğini açıkladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın konuşmasından öne çıkanlar şöyle;

"Bugün ülkemizin şu ana kadar en büyük doğal gaz keşfi olan Karadeniz Gazı'nda kritik bir safhaya daha ulaşmanın heyecanını yaşıyoruz. 2 yıl önce müjdemizi açıkladığımızda bir hedef belirlemiş, yerli gazımızın 2023 yılında milletimizin hizmetine sunulacağını belirtmiştik.

Deniz tabanı etüt çalışmalarını bitirirken, teslimatı uzun sürecek ekipmanların siparişini verdik. Teslimatlarımızı almaya başladık. Yavuz Sondaj Gemimiz açılan kuyulardaki gaz akışını ölçecek sistemleri yerleştiriyor.

Geçtiğimiz hafta sığ deniz kısmına boru serinimi yapacak gemi Türkiye'ye ulaştı. Bugün ilk boruları denize indiriyor ardından da ilk kaynağımızı yapıyoruz.

Derin deniz tarafında da ilk kaynağı önümüzdeki ay vuracağız. Karadaki boru hattının da yapımına başlıyoruz.

Bu projenin ilk etabında doğal gaz işleme tesisine gelen gazın ölçümlenmesi için Batı Karadeniz Gaz Ölçüm İstasyonu'nu Batı Karadeniz Doğal gaz Boru Hattı Faz-1 'i inşa ediyoruz.

"4. SONDAJ GEMİMİZİN ADI ABDÜLHAMİD HAN"

4 sondaj gemimiz, 2 de sismik araştırma gemimiz var. Artık araştırmalarımızı kendimiz yapar hale geldik. Bundan 2 sene önce Karadeniz gazının müjdesini verdiğimizde bu hazımsızlığın zirve yaptığını gördük. Keşfettiler ama çıkaramayacaklar dediler. Gazın fayda vermeyeceğini söyleyen ahlaksızlar oldu.

Türkiye'nin 20 yıldaki her kazanımında büyük bir emek var hedeflerimizi gerçekleştirmek için çok çalıştık. Berat Albayrak ve halefi Fatih Dönmez çok önemli çalışmalar yaptılar. Dünyada sıcak çalışmalarla birlikte gaz ve petrol fiyatları zirve yaptı.

Küresel riskleri minimize etmek için yoğun çaba harcıyoruz. Enerjide ülkenin tüm kaynaklarını ortaya çıkarmak için büyük çaba gösteriyoruz. Altına bakmadık yer, deşilmedik yer bırakmayacağız. Daha önce kiralama ve ihale ile sürdürdüğümüz arama çalışmalarını kendi imkanlarımızla sürdürmeye başladık. Bu açıdan dünyadaki sayılı ülkelerden biri haline geldik. Bir süre önce yeni nesil gemimizle filomuzu çok güçlü hale getirdik.

4. Sondaj gemimizin adını Abdülhamid Han olarak belirlediğimizi açıklayalım. Sadece Karadeniz'de değil Doğu Akdeniz'de varlığımızı sürdürüyoruz. Biz ne kimsenin hakkına el uzatırız ne de haramilere hakkımızı yediririz. Bizim olanın zorbalık veya ayak oyunları ile kopartılmasına müsaade etmeyiz. "

6'lı masa ekonomik programını açıkladı: Utangaç reform

6'lı masada yer alan muhalefet partilerinin temsilcilerinden oluşan Kurumsal Reformlar Komisyonu, iktidara gelinmesi halinde izlenecek ekonomi politikalarına ilişkin raporunu açıkladı.

Millet İttifakı'nı oluşturan partiler raporda iktidara gelinmesi halindeki ilk hedeflerden birisi, ekonomik tablonun belirlenmesi amacıyla "Durum ve Hasar Tespit Komitesi" oluşturulması olarak ifade edildi.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun daha önce kamuoyuna açıkladığı "Strateji ve Planlama Teşkilatı" kurulması hedefine de yer verilen raporda, "Ekonomik Sosyal Konsey'e işlerlik kazandırılması" ve Merkez Bankası'nın bağımsızlığını sağlamak için yeniden yapılandırılması önerilerine de yer verildi.

CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Parti Sözcüsü Faik Öztrak, İYİ Parti Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz, DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı İbrahim Çanakçı, Demokrat Parti Genel Başkan Yardımcısı Bülent Şahinalp, Saadet Partisi Genel Başkan Yardımcısı Sabri Tekir ve Gelecek Partisi Genel Başkan Yardımcısı Feridun Bilgin'den oluşan Kurumsal Reformlar Komisyonu, hazırladıkları raporu, ortak basın toplantısıyla açıkladı.

Raporda, iktidara gelinmesi halinde, cumhurbaşkanına bağlı, deneyimli denetim

personeli ve uzmanlardan oluşan bir "Durum ve Hasar Tespit Komitesi" kurulacağı vurgulandı:

"Komite, kurumlardan veri ve bilgi temini noktasında tam yetkiyle donatılacaktır. Durum ve hasar tespit komitesi, veri kalitesiyle ilgili sorunları, kamu zararlarını, riskleri ve açık-gizli tüm yükümlülükleri hızla Cumhurbaşkanı'na raporlayacaktır. Strateji ve Planlama Teşkilatı başta olmak üzere ilgili kurumlar bu doğru ve sağlıklı veriler ve tespitler çerçevesinde gerekli adımları atacaktırlar. Komitenin araştırmaları sırasında belirlenen usulsüzlükler ve mevzuata aykırı durumlar yolsuzlukları araştırmak ve soruşturmakla görevlendirilecek Devlet Denetleme Kurulu'nun, TBMM Yolsuzlukları Araştırma Komisyonu'nun ve Sayıştay'ın çalışmalarına önemli girdi sağlayacaktır."

ESK hemen toplanacak'

ESK DÖNÜŞTÜRÜLECEK

Ekonomi konusundaki kararlarda tüm kesimlerin temsil edilmesi hedefiyle kurulan Ekonomik ve Sosyal Konsey'in (ESK) 2009'dan bu yana hiç toplanmadığı vurgulanan raporda, 2010'da yapılan anayasa değişikliği ile Konsey'in sadece hükümete "istişari" nitelikte görüş sunan bir yapıya dönüştürüldüğü görüşüne yer verildi.

Başkanlık Sistemi'ne geçilmesinden sonra, ESK'nın yapısı, çalışma usullerine ilişkin cumhurbaşkanlığınca bir düzenleme yapılmadığı için, Kurul'un işlevsiz hale getirildiği savunuldu.

İktidara gelir gelmez, ESK'nın "hemen toplanacağı" taahhüdüne yer verilen raporda, yapılacak yasal değişikliklerle, Kurul'un işlevsel hale getirileceği ve işçi, işveren, meslek örgütleri ve sivil toplum örgütleri temsilcilerinin Konsey'de temsil edileceği vaadine yer verildi.

'STRATEJİ VE PLANLAMA TEŞKİLATI KURULACAK'

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçilmesi sonrasında kamuda, "günöbirlik, hesapsız, veri ve analize dayanmayan" ekonomi politikaları izlendiği savunulan raporda, "Strateji ve Planlama Teşkilatı" kurularak, kısa, orta, uzun vadeli ve kurumlar arası koordinasyona dayalı bir yönetim anlayışının yaşama geçirileceği vurgulandı. Teşkilatın görevleri ise şöyle sıralandı:

"-Makroekonomik, sektörel ve bölgesel bağlamda ekonomik ve sosyal hedefleri belirleme ve uygulamada hükümete danışmanlık yapmak.

-Uzun vadeli strateji, plan ve programları hazırlamak, izlemek ve sonuçlarını değerlendirmek.

-Karar alma süreçlerinde tutarlılığı sağlayacak bir model altyapısını oluşturmak suretiyle karar alıcılar için sürdürülebilir hedefleri içeren seçenekleri geliştirmek.

-Orta ve uzun vadeli perspektifle kamu, özel kesim, sivil toplum kuruluşları ve akademi ile yakın iş birliği ve koordinasyon içinde kurumsal ve yapısal dönüşümü sağlayacak reform önerilerini geliştirmek.

-Kamu kurumlarının stratejik planlarının usul ve esaslarını belirleyerek, hedeflerin uygunluğunu kontrol edecek merkezi kamulaştırma fonksiyonunu yerine getirmek."

MERKEZ BANKASI'NIN BAĞIMSIZLIĞI

Raporda, enflasyonun kalıcı olarak tek haneli değerlere indirilmesi için atılacak adımlara da yer verildi. Bunu gerçekleştirmek için Merkez Bankası'nın hükümetle birlikte belirlediği enflasyon hedefi ve kur rejimi çerçevesinde "elindeki araçları bağımsız şekilde kullanan ve karar alan itibarlı ve etkili bir kurum" olmasının önemine vurgu yapıldı.

Merkez Bankası'na fiyat ve finansal istikrar dışında sorumluluk yüklenmeyeceği, üst düzey yönetici atamalarına ilişkin yasa değişikliklerinin TBMM'den nitelikli çoğunluk oyu koşuluna bağlanacağı, başkan ve üst düzey yönetimin atanma süreçlerinin de şeffaflık ilkesi doğrultusunda yapılacağı ifade edildi.

Bu konudaki bazı ilkeler şöyle sıralandı:

"Başkan, Başkan Yardımcıları ve Para Politikası Kurulu (PPK) üyeleri 5 yıllık süre için atanacak. Başkan atanmadan önce Plan ve Bütçe Komisyonu'nda kamuoyuna açık bir değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Başkan ve PPK üyeleri en fazla iki defa atanabilecek. Merkez Bankası Kanunu'nda süre tamamlanmadan görevden almaya izin veren haller açıkça belirlenerek, Başkan, Başkan Yardımcısı ve Kurul üyelerinin TCMB Kanunu dışındaki bir düzenlemeye dayalı olarak görevden alınamaması temin edilecektir. Banka Meclisi belirlenirken üyelerin; finans, sanayi, ticaret ve tarım sektörlerinin dinamiklerin hakimiyetleri arasında denge gözetilecektir."

Venezuela’da buğday üretme hayali

Ali Ekber YILDIRIM

14 Haziran 2022 Salı

Son yıllarda Venezuela ile Türkiye arasında tarihte görülmemiş yakın ilişkilere tanıklık ediyoruz. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın 2018 yılında bu ülkeyi ziyareti, pandemi döneminde yapılan sağlık yardımları, geçen hafta Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro’nun Türkiye ziyareti ile çok sayıda anlaşma imzalandığı açıklandı.

Önce bir hatırlatma yapalım. Bundan yaklaşık iki yıl önce Venezuela’dan peynir ithalatı gündeme gelmişti. Dünya peynir üretiminde Venezuela’nın adı bile geçmezken Türkiye’de aylarca bu ülkeden yapılacak peynir ithalatı tartışıldı. Sonuçta böyle bir ithalat olmadı. İthal edilecek peynir yoktu zaten.

Bugünlerde de Venezuela’da buğday üretimi gündemde. Türkiye bu ülkede buğday üretimi yapacakmış. Açıklamayı yapan da Tarım ve Orman Bakanı Prof. Dr. Vahit Kirişçi. Bakan Kirişçi’nin açıklamalarına göre buğday üretmemizi isteyen Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro.

Maduro, bu ülkede üretilecek buğdayın yüzde 30’unu kendilerine verilmesini, yüzde 70’inin Türkiye’ye getirebileceğini söylemiş.

Bu ülkede buğday üretimi var mı? Üretim ne kadar? Bu konularda sağlıklı bir bilgi yok.

Venezuela’da buğday üretmek ülkenin gündemine oturdu. Bir yandan “buğday sorunumuz yok biz kendi kendimize yetecek buğdayı üretiyoruz” deniliyor bir yandan başka ülkelerde buğday üretimi veya ithalatı için sonu gelmeyen arayışlar devam ediyor.

Buğday üretimine uygun iklim yok

Venezuela’da buğday üretimi bu kadar tartışılınca öncelikle Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı’nın Venezuela ülke sunumu, raporları, ürün matrisleri, müşavirlik raporlarını satır satır okudum. Bu raporların hiç birinde Venezuela’da buğday üretimine ilişkin bir bilgi, yönlendirme yok.

Bununla yetinmeyerek bu ülke ile ticaret yapan, gıda ürünleri, un ihracatı yapan özel sektör firmalarının temsilcileriyle görüştüm. Aldığım bilgilere göre ülkenin iklimi toprağı buğday üretimine uygun değil. Geçmişte buğday üretimi için bazı çalışmalar yapılmış. Fakat ülkenin coğrafyası, iklimi buğday üretimine uygun olmadığı için bu üretim istenilen verimlilikte gerçekleştirilememiş.

Venezuela dünyada buğday üretimi ile bilinen bir ülke değil. Buğday ithal ediyor. Bu da yetmiyor ciddi miktarda un ithalatı yapıyor. 2021 verileri ile bu ülkenin buğday ithalatı 193 milyon dolar. Bunun yüzde 51'ini Amerika Birleşik Devletleri'nden yüzde 49'unu Kanada'dan gerçekleştirdi.

Un ihtiyacının yüzde 58'ini Türkiye'den alıyor

Sadece buğday ithal etmekle yetinmeyen Venezuela, un ithalatı da yapıyor. Ticaret Bakanlığı'nın 2021 verilerine göre 81 milyon dolarlık un ithalatının yüzde 58'i Türkiye'den, yüzde 29'u Brezilya'dan ve yüzde 7,4'ü de Kolombiya'dan gerçekleştirildi.

Yapılan denemeler ve çalışmalar sonucunda buğday üretiminde istenen verim alınamayan Venezuela'da diyelim ki gerekli şartlar sağlandı ve buğday üretimi yapıldı. Burada üretilen buğdayı Türkiye'ye getirmenin maliyeti de çok yüksek olacaktır.

Un ihtiyacının yüzde 58'ini karşıladığımız Venezuela'da buğday üretilip Türkiye'ye getireceğiz ve un yaparak tekrar bu ülkeye satacağız. Bu hem ekonomik hem de ekolojik olarak mümkün değil. Ekolojik olarak mümkün değil çünkü ülkenin iklimi uygun değil. Ekonomik olarak mümkün değil çünkü ürünün oradan Türkiye'ye taşınması ve tekrar ihraç edilmesi çok büyük maliyet.

Tarım ve gıda ürünlerinde ithalat ve ihracat potansiyeli

Ticaret Bakanlığı'nın raporları ve ülke sunumlarına göre, Türkiye Venezuela'ya ağırlıklı olarak gıda (un, makarna, bakliyat, sıvı yağ, bisküvi-çikolata vb.), kozmetik (sabun, diş macunu, şampuan, temizlik maddeleri vb.), gübre, otomotiv (lastik, akü, madeni yağ vb.), tekstil, ilaç vb. ürünler ihraç ediyor.

Bu ülkeden ithal ettiğimiz ürünler arasında; hurda, alüminyum, metil alkol gibi ürünler var.

Bakanlık verileri Venezuela'ya tarım ve gıda sektörünün tavuk, süt tozu, bakliyat, kabuklu ve kuru meyveler, un, yemeklik yağ, zeytin, makarna, bisküvi-çikolata, konserve ve benzeri ürünler için potansiyel olduğuna vurgu yapıyor. Ayrıca tarım makineleri için de potansiyel pazar olarak görülüyor.

Venezuela'dan ithalatı yapılabilecek potansiyel ürünler arasında ise deniz ürünlerinden, sardalya, ton balığı, karides, tarım ve gıda ürünlerinden ise kahve, kakao, susam, tropikal meyveler sayılıyor. Buğday yok.

Sudan ve Nijer'den sonra Venezuela'da üretim arayışı

Türkiye, ilk olarak Sudan'da daha sonra bir başka Afrika ülkesi Nijer'de tarımsal üretim yapmak üzere çalışmalar yapmıştı. Nijer'de 1 milyon hektar alanda tarımsal üretim yapılması ve özellikle yem bitkileri üretilerek Türkiye'ye getirilmesi planlanıyordu.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, Nijer Cumhurbaşkanı Mahamadou Issoufou ile 2018'de yaptığı görüşme doğrultusunda, bu ülkede 1 milyon hektar alanda tarımsal üretim yapılması için anlaşmaya varıldı. Bu görüşmeden sonra Cumhurbaşkanı Yardımcılığı bünyesinde özel bir ekip kuruldu ve Nijer'de çalışmalara başlandı.

Hayvancılıkta yem açığını kapatmak ve fiyat artışlarını durdurmak için Nijer'deki 1 milyon hektar alanda yem bitkileri üretimi yapılarak Türkiye'ye getirilecekti. Fakat bu proje ekonomik olmadığı için yaşama geçirilemedi.

Türkiye, daha önce de Sudan'da 99 yıllığına 780 bin 500 hektar tarım arazisi kiraladı. Bu arazide hem devlet hem özel sektörün tarımsal üretim yapması planlandı. Bakanlar Kurulu'nun 9.11.2015 tarih ve 2015/8234 sayılı kararı ile onaylanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Tarımsal İşbirliği ve Ortaklığına İlişkin Anlaşma"ya dayanarak "Türk Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık Anonim Şirketi kuruldu. Şirket sermayesinin yüzde 80'i Tarım Bakanlığı Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğüne, yüzde 20'si Sudan'a ait. Bugüne kadar kayda değer bir üretim orada da yapılamadı.

Bugüne kadar iki Afrika ülkesi Sudan ve Nijer'de başarısız olan tarımsal üretim Güney Amerika ülkesi Venezuela'da gerçekleştirilebilir mi?

Türkiye, yurtdışında tarımsal üretim için gösterdiği çabayı, harcadığı enerjiyi ülke toprakları için gösterse çok daha büyük üretimler gerçekleştirerek ülkenin tarım potansiyelini zenginliğe dönüştürebilir. Fakat, ülkede üretim yerine ithalata destek verilirken, başka ülkelerde üretim yapma hayali ile ülke gündemi gereksiz yere meşgul ediliyor.

Dış ticaret açığı veriyoruz

Ticaret Bakanlığı verilerine göre Venezuela, 2021 yılında 3 milyar dolarlık (%32 azalan) ihracatla dünyada 119. sırada, 7 milyar dolarlık (%5 artan) ithalatla dünyada 117. sırada yer alıyor.

Türkiye ile olan ticaretine bakıldığında, Türkiye'nin 2021 yılında bu ülkeye ihracatı 300 milyon dolar. Bir önceki yıla göre yüzde 27 artış var. 2021 yılında ülkenin toplam ihracatında Türkiye'nin payı binde 1 ile 88. sırada. Aynı dönemde bu ülkeden ithalat ise 551 milyon dolar oldu. Türkiye'nin Venezuela'dan ithalatı 2021'de 2020 yılına göre yüzde 792 arttı. Venezuela ile ticarette Türkiye'nin 252 milyon dolar dış ticaret açığı var.

Venezuela ekonomisi ve tarım

Ülkenin ekonomisi büyük ölçüde zengin petrol rezervleri ne dayanıyor. Doğal gaz, demir, altın gibi madenleri var. Ülke topraklarının %52'si orman alanlarından oluşuyor.

Ülkenin gayrisafi yurtiçi hasılası 2021 yılında 46,5 milyar dolar, 2022'de 49.9 milyar dolar olması bekleniyor. Kişi başına düşen milli gelir 1686 dolar.

Nüfusu 28 milyon civarında olan Venezuela, Güney Amerika'nın en büyük 13. ekonomisi. Ülke ekonomisi 2014 yılından beri küçülüyor. Gayri Safi Yurtiçi Hasılası 300 milyar dolarlardan 50 milyar doların altına indi. Kişi başına geliri dörtte bire geriledi.

Tarım, ormancılık ve balıkçılık açısından bakıldığında; toplam işgücünün yüzde 7'si tarım sektöründe çalışıyor. Tarıma elverişli 30 milyon hektara yakın bir alana sahip. Ormancılık ürünleri üretimine açık alan ise 16 milyon hektar. Ülkenin 600 bin kilometrekarelik bir deniz alanı balıkçılık yapmaya uygun. Başlıca ürünleri: tropikal meyveler, kahve, kako, mısır, prinç, sorgum, susam, şeker kamışı ve sebzeler ile et, süt, yumurta, balık.

Nisanda döviz yağmış da haberimiz yok!

Alaattin AKTAŞ

14 Haziran 2022 Salı

✓ Nisanda yüklü bir döviz girişi olmuş ve bu dövizle cari açık kapatıldığı gibi rezerve ekleme bile yapılabilmiş. Düşünmemek mümkün mü; ya bu giriş olmasaydı...

✓ Geçen aralık ayında 13.7 milyar dolar olan yıllık cari açığı dört ay içinde neredeyse ikiye katlayıp 25.7 milyar dolara çıkarma başarısı gösterdik!

Merkez Bankası'nın dün açıkladığı nisan ayına ilişkin ödemeler dengesi istatistikleri söz konusu ay Türkiye'ye kayda değer miktarda döviz girdiğini gösterdi. Öyle ki, giren döviz ihtiyaç duyulandan fazla olmuş ve aradaki fark Merkez Bankası rezervine eklenmiş.

Nisan ayında cari işlemler dengesi açığı 2.7 milyar dolar oldu. Bu açığın çok üstünde bir döviz girişi var; adeta oluk oluk döviz akmış. Gelen bu dövizin kaynağını hemen belirleyememiş, daha doğrusu bu döviz hangi kalemlere yazacağımızı bilememiş ve aceleyle net hata ve noksana yazmışız. Söz konusu kaleme yazılan dövizin tutarı tam 4.5 milyar doları bulmuş.

Bu yıl net hata noksan zaten yüksek seyrediyor. İlk çeyrekteki net hata noksan da yine pozitif 7.2 milyar dolardı.

Burada parantez açıp şunu söylemekte yarar var. Net hata noksan, özünde nereden geldiği bilinmeyen diye ya da kaynağı belli olmayan diye nitelenecek bir döviz değildir.

Net hata noksanı “**Hangi kaleme yazılacağı henüz bilinmeyen döviz**” olarak görmek daha doğrudur. Nisan ayındaki tutarın önemli bir kısmı önümüzdeki aylarda ilgili kalemlere aktarılacak ve muhtemelen ilk açıklanan 4.5 milyar dolar küçülecektir. Yani net hata ve noksan bir denkleştirme kalemidir, bir sıfırlama kalemidir.

YÜKLÜ DÖVİZ GİRİŞİ

Nisan ayında bir anlamda şimdilik kaydıyla net hata ve noksana yazılan 4.5 milyarlık giriş var. Ayrıca doğrudan yatırımlar ve ağırlıkla borçlanmadan oluşan diğer yatırımlar kaleminde de sırasıyla 323 milyon ve 1.7 milyar dolarlık giriş söz konusu.

Finansman kaleminde portföy yatırımlarından çıkış ise sürüyor. Nisan ayındaki çıkış 606 milyon dolar.

Böylece brüt finans hesabındaki giriş 1.4 milyar dolar olarak gerçekleşiyor. Buna 4.5 milyar dolarlık net hata noksanı da eklediniz mi toplam tutar 5.9 milyar doları buluyor.

Düşün 5.9 milyar dolardan 2.7 milyarlık cari açığı, kalan 3.2 milyar dolar da rezerve ekleniyor.

DEMEK Kİ BU GİRİŞ OLMASAYDI...

Nisanda cari açığı finanse edecek ve rezerve ekleme yapılacak ölçüde bir döviz girişi olmuş ama biz bunu pek hissedememiştik. Mart ayı ortalamasında 14.57 olan dolar kuru, nisanda 14.68'e çıktı. Çok büyük bir artış değil elbette ama öyle anlaşıyor ki böylesine yüklü bir döviz girişi olmasaydı kurun çok daha hızlı arttığına tanıklık edecektik.

Ödemeler dengesinin nisan ayı özeti (Milyon dolar)

	Nisan		Ocak-Nisan		Yıllıklandırılmış	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
A-Cari işlemler hesabı	-2.737	-1.515	-21.073	-9.059	-25.710	-31.409
a-Dış ticaret dengesi	-4.433	-1.741	-25.505	-8.733	-46.053	-33.139
İhracat	23.307	18.421	83.714	67.868	240.542	184.425
İthalat	27.740	20.162	109.219	76.601	286.595	217.564
b- Diğer	1.696	226	4.432	-326	20.343	1.730
B-Sermaye hesabı	-3	-1	-6	-22	-48	-42
C-Finans hesabı (net) (a+b)	1.768	-2.583	-9.328	-5.478	-9.531	-26.238
a-Finans hesabı (brüt)(*)	-1.449	-1.400	-4.879	-2.621	-31.269	-16.647
Doğrudan yatırımlar	-323	-93	-1.010	-1.474	-6.948	-4.011
Portföy yatırımları	606	1.020	5.442	1.372	3.274	1.548
Diğer yatırımlar	-1.732	-2.327	-9.311	-2.519	-27.595	-14.184
b-Rezerv varlıklar(**)	3.217	-1.183	-4.449	-2.857	21.738	-9.591
D-Net hata ve noksan	4.508	-1.067	11.751	3.603	16.227	5.213

(*) Döviz girişi yükümlülük artışı anlamına geldiği için negatif, çıkış ise yükümlülük azalışını gösterdiği için pozitif işaret alıyor. (**) Eksi, rezervden kullanımı, artı rezerve ekleme yapıldığını gösteriyor.

YILLIK AÇIK DÖRT AYDA NEREDEYSE İKİYE KATLANDI

Nisan ayında olanlara takılıp kalmamak gerek. Hep diyoruz ya, büyük fotoğrafa bakmak gerekir, diye.

Öyle yapalım...

Daha şunun şurasında dört ay önce (ödemeler dengesine göre) aralık ayında yıllık cari açık 13.7 milyar dolardı. Hedeflenen de cari açığın giderek küçülmesi, hatta fazlaya geçilmesiydi.

Ne oldu?

Yıllıklandırılmış açık ocakta 19 milyar dolara çıktı. Artış devam etti; şubatta 22 milyar dolar aşıldı, mart ayındaki yıllık açık 24.5 milyar dolar oldu ve nihayet nisan sonundaki yıllık açık 25.7 milyar doları aştı.

Dört ay önceki 13.7 milyar dolardan 25.7 milyar dolara...

Açık dört ayda yüzde 90'a yakın artış gösterdi.

Ne büyük bir planlama değil mi...

Teşvik bölgeleri penceresinden iç göç

İsmet ÖZKUL

14 Haziran 2022 Salı

İç göç hem sosyal, hem de ekonomik açıdan ülkenin en temel gündem maddelerinden ve kalkınma politikası tartışmalarının öncelikli başlıkları arasında. Bu nedenle iç göç verilerine uygulanmakta olan teşvik sisteminin dayandığı teşvik bölgeleri penceresinden de bakmak, teşvik politikalarının etkinliği noktasında önemli bir parametre.

Teşvik bölgelerine göre net göç hızı 2021

	Nüfus	Aldığı göç	Verdiği göç	Net göç	Net göç hızı (binde)	Aynı teşvik bölgesindeki iller arası göç
1. Bölge	35.734.615	751.539	659.930	91.609	2,57	313.489
2. Bölge	12.726.557	402.959	332.747	70.212	5,53	59.781
3. Bölge	10.889.813	330.844	310.070	20.774	1,91	38.509
4. Bölge	8.445.795	279.439	297.205	-17.766	-2,10	36.572
5. Bölge	7.017.793	256.500	274.026	-17.526	-2,49	34.986
6. Bölge	9.865.700	199.325	346.628	-147.303	-14,82	73.854

Bu bakışla 2021 yılı verilerinin ortaya koyduğu karne şöyle:

* 2021 yılında da yoksul ve geri kalmış bölgeler göç vermeye, orta halli ve gelişmiş bölgeler ise göç almaya devam etti. En yoksul ve en geri kalmış illeri kapsayan 6. Bölge'nin göç verme hızının diğerlerinden kat kat yüksek olması sorunu daha da dramatik hale getiriyor.

* Bölgesel teşvikte 4. Bölge'nin net göç verme hızı binde 2.10. Ondan biraz daha geri illerden oluşan 5. Bölge'nin net göç verme hızı binde 2.49. 6. Bölge'ye gelince göç verme hızı binde 14.82'ye fırlıyor.

* 8 ilden oluşan 1. Bölge'de sadece İstanbul, 13 ilden oluşan 2. Bölge'de sadece Adana, 12 ilden oluşan 3. Bölge'de 3 il (Gaziantep, Mersin, Zonguldak) net göç veren durumunda.

* Geri kalmış bölgelere gelince net göç veren il oranı hızla artıyor. 4. Bölge'de 17 ilin 8'i, 5. Bölge'de 16 ilin 8'i, 6. Bölge'de ise 15 ilin tamamı net göç verdi.

* Gelişmiş illerden oluşan 2. Bölge, binde 5.53 ile net göç alma hızı en yüksek bölge. Bunda Marmara Bölgesi illerinin yüksek oranda göç almaları belirleyici etken. İstanbul net göç verirken, bu göç ağırlıklı olarak hemen komşu illere yönelmiş.

* 1. Bölge'nin net göç alma hızı binde 2.57, 3. Bölge'nin göç alma hızı ise binde 1.91 düzeyinde.

* 1. Bölge'nin net göç alma hızı açık ara en yüksek ili, binde 14.21 ile Muğla. Bunda Covid-19 salgınına bağlı orta ve üst gelir gruplarının büyük kentlerden uzaklaşma eğiliminin etkisi gözleniyor. Muğla'nın en fazla göç aldığı iller sırasıyla İstanbul, İzmir, Ankara, Aydın, Antalya. İlginç bir şekilde bu illere Van da katılıyor.

* 1. Bölge tüm bölgelerin verdiği göçten en büyük payı alıyor. Diğer 5 bölgenin her birinin bölge dışına verdiği göçün yüzde 45 ile yüzde 52'si 1. Bölge illerine göçmüştür. 1. Bölge'nin bölge dışına verdiği göçte en büyük pay ise yüzde 30 ile 2. Bölge'nin. Ancak 1. Bölge'deki göç hareketinden en büyük payı da yine 1. Bölge alıyor. 1. Bölge'de iller arası göç edenlerin yüzde 32.2'si yine bir diğer 1. Bölge iline göçmüştür.

* 6. Bölge ise tam tersi, tüm bölgelerden en az göç alan bölge. 6. Bölge, diğer bölgelerin verdiği göçte yüzde 8-10 arasında paya sahipken 1. Bölge'nin verdiği göçten aldığı pay yüzde 14'e çıkıyor.

Bu veriler teşvik sisteminin 2021 yılı göç karnesinin başarısız olduğunu gösteriyor.

Teşvik bölgeleri arası göç 2021

	Göç alan teşvik bölgesi							Diğer bölgelere verdiği göç
		1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge	
Göç veren teşvik bölgesi	1. Bölge	313.489	198.252	138.118	120.623	110.182	92.755	659.930
	2. Bölge	174.537	59.781	51.949	41.740	35.670	28.851	332.747
	3. Bölge	142.262	56.151	38.509	39.747	41.462	30.448	310.070
	4. Bölge	138.934	49.519	44.196	36.572	38.943	25.613	297.205
	5. Bölge	123.897	44.611	43.095	40.765	34.986	21.658	274.026
	6. Bölge	171.909	54.426	53.486	36.564	30.243	73.854	346.628
Diğer bölgelerden aldığı göç		751.539	402.959	330.844	279.439	256.500	199.325	2.220.606

Abdulkadir Selvi

Yazarın Tüm Yazıları >

Kılıçdaroğlu, 'Cumhurbaşkanı adayımı' diyecek mi

Cumhurbaşkanı Erdoğan, son günlerde cumhurbaşkanı adaylığı konusunda Kılıçdaroğlu'nu sıkıştırıyor. "Bay Kemal, sen önce aday mısın değil misin onu açıkla. Ya adaylığını açıkla, eğer aday değilsen adayını açıkla" diye çağrı yapıyor.

Kılıçdaroğlu da meydan okumayı seven bir lider.

Erdoğan'a karşı, 'Hodri meydan, çık karşıma. Cumhurbaşkanı adayımı' diye cevap verir mi? Bu konuda CHP kulislerini yokladım. Aktaracağım.

Ama Erdoğan'ın, Kılıçdaroğlu'na yönelik 'Cumhurbaşkanı aday mısın?' şeklindeki çağrılar, gönlünde cumhurbaşkanlığı hesapları yatanların arasında rahatsızlığa neden olmuş durumda.

DANIŞIKLI DÖVÜŞ MÜ

Erdoğan'ın meydan okumaları en çok kimi rahatsız ediyor? Kılıçdaroğlu'nu değil. Kılıçdaroğlu, Erdoğan'ın kendisini cumhurbaşkanı aday olmaya davet eden çıkışlarından dolayı memnun. Çünkü Erdoğan'ın çıkışı Kılıçdaroğlu'nu doğal rakip haline getiriyor.

Peki Erdoğan'ın, Kılıçdaroğlu'na yönelik salvoları en çok kimi rahatsız ediyor? Başta 6'lı masanın diğer liderlerini ve Ekrem İmamoğlu'nu.

Hatta Erdoğan ile Kılıçdaroğlu arasında danışıklı dövüş olduğunu düşünüyorlar.

GERİ ADIM ATMASIN

1- Erdoğan Kılıçdaroğlu'na vurdukça, Kılıçdaroğlu'nun cumhurbaşkanı adaylığı şansı artıyor.

2- Erdoğan Kılıçdaroğlu'na üst üste çağrılar yaparak, onu karşısında tartışmasız rakip haline getiriyor.

3- Böylece CHP liderinin, cumhurbaşkanı adaylığından geri adım atmasının önüne geçmeye çalışıyor. Kılıçdaroğlu'nu geri dönülmez bir cumhurbaşkanlığı yarışına zorluyor.

6'LI MASANIN STRATEJİSİ

Millet İttifakı liderleri seçim kararı alınmadan cumhurbaşkanı adayını açıklamayı doğru bulmuyor. Seçim kararının alındığı hafta cumhurbaşkanı adayı ilan edilecek. Ortak aday konusunda uzlaşmaya varılamazsa seçimlere çoklu adayla girilecek.

3 TEMMUZ'DA 'ADAYIM' DİYECEK Mİ

CHP'de bir grup Kılıçdaroğlu'nun, 6'lı masanın 3 Temmuz'da yapılacak olan toplantısında adaylığını açıklamasını istiyor. Ancak Kılıçdaroğlu, 3 Temmuz'da yapılacak toplantıya adaylık önerisini götürmeyecek. Kılıçdaroğlu'nun, seçim kararı alındıktan sonra 6'lı masanın cumhurbaşkanı adayını belirleme gündemiyle yapacağı toplantıya kadar adaylığını açıklamama kararı aldığı ifade ediliyor. Ancak bu süre zarfında CHP yöneticileri Kılıçdaroğlu'nun adaylığını gündemde tutmaya devam edecekler.

NE ZAMAN AÇIKLAYACAK

Kılıçdaroğlu'nun Millet İttifakı liderlerinin cumhurbaşkanı adayını belirlemek için yapacağı toplantıda ise adaylığını önereceği söyleniyor. CHP'den 6'lı masaya sadece Kılıçdaroğlu'nun isminin gideceği ifade ediliyor. Bu durumda CHP'nin 6'lı masaya Ekrem İmamoğlu ya da Mansur Yavaş ismini götürmeyeceği netleşmiş durumda.

Kılıçdaroğlu'nun stratejisini üç başlıkta özetlemek mümkün.

- 1- Seçim kararı alınmadan cumhurbaşkanı adaylığını açıklamayacak.
- 2- 6'lı masaya cumhurbaşkanı adayı olarak CHP'den sadece Kılıçdaroğlu'nun ismi önerilecek.
- 3- Kılıçdaroğlu, Millet İttifakı liderlerine ortak cumhurbaşkanı adaylığı teklifini iletecek. Destek isteyecek.

HDP'NİN AKŞENER VE YAVAŞ VETOSU

HDP'nin Kılıçdaroğlu'na, cumhurbaşkanı adayı Mansur Yavaş veya Meral Akşener olduğu takdirde desteklemeyeceğini, kendi adayını çıkaracağını bildirdiği yönündeki haberler 6'lı masada krize neden oldu. Çünkü Kılıçdaroğlu'nun kendisine iletilen bu mesajı 6'lı masa ile paylaşmadığı ortaya çıktı.

HDP RAHATSIZLIĞI

HDP'nin gönlünden Ekrem İmamoğlu'nun geçtiği bir sır değil. HDP, Kemal Kılıçdaroğlu ismine de kapalı değil. Ama Akşener ve Yavaş ismine karşı çıkmaları 6'lı masayı karıştırdı. Çünkü 6'lı masa hem HDP'nin desteğini almak istiyor hem de muhafazakâr ve milliyetçi kesimin oylarını kaçırmamak için HDP'yi dışarıda tutmaya özen gösteriyordu. HDP, bu hamlesiyle Millet İttifakı'nın olası adaylarını veto eden parti konumuna yükseldi.

BİRİ 'KAR'DA DİĞERİ 'SEL'DE BATTI

İsimleri muhalefetin en güçlü cumhurbaşkanı adayları arasında yer alıyordu. Çünkü 25 yıl sonra İstanbul ve Ankara'yı AK Parti'den alma başarısını göstermişlerdi. Halk onlara çok geniş kredi açtı.

Ancak Ekrem İmamoğlu, İstanbul kara teslim olduğu zaman İngiliz Büyükelçi ile balık keyfi yaptığının ortaya çıkması nedeniyle battı.

Mansur Yavaş ise işine odaklı, polemiklere girmeyen tutumu ile göz doldurmuştu.

Ama o da bir kare fotoğrafla büyük bir darbe yedi.

Mansur Yavaş'ın, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ile fotoğrafından söz ediyorum.

Ankara'yı sel basmış, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ayağında çizmeleri, pantolonu yarıya kadar ıslanmış bir vaziyette görülürken, Mansur Yavaş gıcır gıcır ayakkabıları ile ayağı çamura batmamış bir görüntü verdi.

Süleyman Soylu zaten nerede bir felaket varsa çizmelerini giyip oraya koşuyor. Sel demiyor, heyelan demiyor, deprem demiyor, ayağına çizmeleri geçirip günlerce, haftalarca halkın derdine çare arıyor.

İmamoğlu, kar küreme araçlarının başında olsaydı, Ankara'ya sel geldiğinde Mansur Yavaş çizmeleri çekip kurtarma çalışmalarını yönetseydi büyürlerdi. Hem de çok büyürlerdi.

Ekrem İmamoğlu İstanbul'a yağan karın, Mansur Yavaş ise Ankara'ya gelen selin altında kaldı.

İbrahim Kahveci

Büyük zamlar enflasyonu düşürecek

Cumhurbaşkanı Erdoğan dün Türkiye İhracatçılar Meclisi -TİM'de yaptığı konuşmada; *"Milletimizin her kesimini daha da rahatlatacağız. Aralık ve ocak gerçekleştirmeleriyle enflasyonun sırtımıza bindirdiği kamburdan kurtulacağımız 2023 Şubat ve Mart aylarından itibaren önemli ölçüde geride bırakmış olacağız"* dedi.

Siz sakın aklınızı karıştırmayın.

Hani Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati ne demişti? Enflasyonun ocakta pik yapacağını, mayıs ayından itibaren de düşüş yaşanacağını açıklamıştı. (Ocak 2022 konuşması)

Gerçi sonra bu tarihler sürekli ertelendi ve ötelendi.

Ocak ayında %48,69 olan enflasyon mayıs ayı itibari ile %73,50'ye yükseldi bile. Ne düşen enflasyon var ne de ucuzlayan ürünler.

Aslında Nureddin Nebati'de son konuşmalarında enflasyonun Aralık 2022 itibari ile düşebileceğini ifade etti.

Enflasyonda son karar bu.

İyi de aralık ayında enflasyon nasıl düşecek? Aslında bunu da itiraf ediyorlar: Ben yeniden izah edeyim:

Aralık 2021 aylık fiyat artışı %13,58 geldi. Ocak 2022 aylık fiyat artışı da %11,10 olarak geldi. Sadece bu iki ay içerisinde ortalama fiyat artışı %26,19 oldu. Son 6 ay içerisinde (Aralık 2021-Mayıs 2022) ülkemizde genel fiyat düzeyi %54,05 artmış oldu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve H&M Bakanı Nureddin Nebati enflasyonun işte bu büyük zam artışından düşeceğini hesaplıyorlar.

Biz buna baz etkisi diyoruz.

Gelin biraz daha açıklayayım: Mesela yeni ekonomi modeli dedikleri şey ile önce kurları ve sonra da fiyatları patlattılar. Öyle büyük zamlar geldi ki, enflasyon sadece 6 ayda %54,05'e ulaştı.

Sadece altı ayda yapılan %54,05 zamların yıllık enflasyon karşılığı %137,3'e geliyor. Bunu unutmayın... 6 ayda yüzde 54 zam büyük olay.

Şimdi bütün umutları zamların daha düşük kalmasında. Tutar olarak daha düşük olmayabilir ama oran olarak daha düşük zamlar Hükümeti kurtarmaya yetecek.

Gelin bunu matematik ile izah edelim: Bu 6 ayda 54 TL zam yapılan ürünün fiyatı 100 liradan 154 liraya yükselmiş oldu. Fakat siz önümüzdeki 6 ayda 55 lira daha zam yaptığınızda ürünün fiyatı $154+55=209$ liraya çıkmış olacak. Ammaaa bir farkla.

İlk 54 liralık zam $54/100=\%54$ demektir. İkinci altı ayda 55 lira zam ise $55/154=\%35,7$ etmektedir.

Şimdi burada ne olmuş oluyor? İlk 6 ayda 54 TL zam yapılmış ve ardından ikinci 6 ayda da 55 TL daha zam yapılmıştır. Ama baz etkisi ile ilk 6 ayda enflasyon %54 olurken, sonraki 6 ayda enflasyon %35,7'ye düşmektedir. Zam tutarı daha fazla olsa bile enflasyon düşmüş oluyor.

İşte Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile kurulan ülke yönetiminin enflasyonu düşürme formülü budur: Daha büyük zamların arkasından daha küçük zamların gelmesini umut ediyorlar. Tek çıkar yolları bu...

Peki asıl soruyu da soralım: Bugün yapılan büyük zamlar yarın enflasyonu düşürecek diye bir beklenti toplumu ne kadar rahatlatır? İşte orasını seçim sandığında göreceğiz.

Ama Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Nureddin Nebati bütün umutlarını buraya bağlamış durumdalar.

Başka da bir çözüm sunamıyorlar.

ENA GRUP - TÜİK ve ÜCRETLER

Enflasyon dediğiniz şey aslında tükettiğimiz ürünlerin fiyat seviyesindeki değişimi gösteriyor. TÜİK her ay enflasyon rakamını açıklıyor.

Ama bildiğiniz gibi TÜİK son yıllarda en çok gündemde olan kurum. Hem idari kadro değişimleri ile rekorda hem de açıkladığı bilgilerin sorgulanmasında.

Türk-İş her ay açlık sınırını açıklarken bir bakıma TÜİK alanına girmiş oluyor. Ayrıca İTO her ay İstanbul'un enflasyonunu açıklamış oluyor.

Son dönemde buna bir de ENA Grup eklendi. Prof. Dr. Veysel Ulusoy ve ekibi her ay Türkiye geneli fiyat düzeyini açıklıyor. Yaptıkları hizmet aslında herkesi ilgilendiriyor.

Açıklayayım:

TÜİK'in açıkladığı resmi enflasyon verileri düşük geldiğinde bizim satın aldığımız ürünlerin fiyatı değişmemiş oluyor. Biz yine o ürünleri ödediğimiz fiyattan satın alıyoruz. Ama başka bir şey değişiyor: GELİRİMİZ.

İşverenler ki başta kamu olmak üzere ücret zamlarını TÜİK verilerine göre açıklıyor. O nedenle bu verilerin çok gerçekçi açıklanması elzemdir. ENA Grup açıklamaları alternatif sorgulama açısından önemli bir veri... O nedenle 30,4 milyon çalışanın ve 13,6 milyon emeklinin sahip çıkması gereken bir grup.

İyi ama bu Grubun çalışmasını kullandıkları oda ve kullandıkları internet düzeyine mi indireceğiz?

O zaman sormak lazım: Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Devlet mülkünden Beştepe'de Partisine verdiği iftarı ne yapacağız? Asıl düşünülmesi gereken ahlak burası değil mi?

Mehmet Ali Verçin

Bir iş modeli olarak TOGG

Türkiye sanayisinin, dolayısıyla ekonomisindeki bozulma son beş yılda derinleşti ve ağırlaştı fakat bu bozulmanın daha derin ve daha eski sebepleri de var.

Mülkiye’de bize İstatistikle birlikte “Sanayi İktisadı” dersi veren Rahmetli Uğur Korum Hocamızın “Yabancı Sermaye yüksek gümrük duvarlarıyla korunan pazarlarda doğrudan yatırım yapar” ifadesini, tecrübelerim, her zaman teyit etmiştir.

Bu ifade, o güne kadar Türkiye’nin yaşadığı sanayileşme geçmişinden derlenmişti. Aynı anda, Türkiye’nin geleceğine ışık tutan berrak bir çıkarımdı. Gerçekten de **Star Rafinerisi** yatırımı hariç Gümrük Birliğinden (GB) sonra neredeyse, yapılmış hiç doğrudan yatırım yoktur.

Çin ve Hindistan, gelişmekte olan ülkeler arasında en yüksek gümrük duvarlarına sahip iki ülkesidir; aynı zamanda, gelişmekte olan ülkeler arasında, en çok doğrudan yatırımı bu iki ülke alıyor.

Sanıldığıının aksine, **Türkiye Gümrük Birliğine girdikten sonra değil öncesinde doğrudan yatırım almıştır.** GB’den önce Türkiye’de zaten var olan yabancı sermayeli şirketler GB’den sonra sadece işlerini büyötmüşlerdir.

Türkiye’deki yabancı sermayeli şirketler işlerini büyötmek için gerekli olan finansmanı da ya elde ettikleri kârlardan ya da Türk Bankalarından aldıkları kredilerle sağlamıştır.

Mevcut sanayimiz, dünya makine üreticilerinin istediği nitelikte ve fiyata mal üretmeye mahkûm edilmiş bir sanayidir ve kökü dışarıdadır. Sanayicilerimizin ömrü ve kazancı, bu makinaları yenilemekle geçmektedir.

AMBARGOYA MARUZ SANAYİLER

Kime sorsanız, dış ticaret açığını kapatmak için “katma değeri yüksek ürünler üretmeli” ya da “ihraç ürünleri içinde yüksek teknoloji içerenlerin payını %3’ten %33’e çıkarmalıyız, vs.” cevabını verir.

Bu değerli önerilerde bulunan hanım ve beylere **nasıl** sorusunu sorduğumuzda, çoğu, diğerleri nasıl başardıysa öyle cevabını verirler.

Savunma endüstrimiz ve bazı hassas sanayilerimiz, alenen ve her zaman ambargoya maruz kalmaktadırlar.

Buna rağmen, ambargo, Türk Savunma Sanayisi için, adeta bir nimet olmuştur çünkü Ar-Ge faaliyetlerinin en yoğun yapıldığı ve verim alındığı bir alan varsa o da, ambargoya maruz kalan sektörlerdir.

Aslında ambargo sonrası başardıklarımız, bize, sanayinin diğer alanlarda ne yapmamız ve nasıl yapmamız konusunda almamız gereken dersi adeta bağırarak öğretmeye çalışıyor.

Peki, duyuyor muyuz? Muhtemelen.

Gereğini yapıyor muyuz? Eser miktarda çabalar var.

Yeterli mi? Değil.

Gerçekten de ithalata bağımlı ve yurtiçi yazılımla üretilmemiş veya ürettiği üründe yazılım olmayan ürünlerin bir geleceği yoktur.

Peki, bu katma değeri yüksek ürün üretimi nasıl başarılabilecek?

Cevap: Fikri mülkiyeti ve tasarımı bize ait olan, yazılım desteğiyle üretim yapan ve/veya ürettiği ürünlerde yazılım olan ürünlere odaklanarak.

TOGG’U KORUMAK

Şimdiye kadar Türkiye’nin, ambargoya maruz kalmadan, şimdilik, sanayileşme konusunda attığı en değerli adımlardan biri TOGG projesidir.

TOGG, yazılımın yani yeni fikirlerin yani eşsizliğin yani geleceğin merkezde yer aldığı bir iş yapma modeliyle ilerliyor.

Sürekli geliştiği için her gün değişiyor.

Muhtemelen ilk günden bugüne kadar üretilen ürünler, defalarca, upgrade olmuştur.

Üretilen araçlardaki her bir parça, nesnelerin interneti sayesinde, kâmil bir organizmanın adeta bir organına dönüşüyor.

TOGG, katma değerli ürün üretme umudunu çoğaltan bir iş modeli.

Bugünlerde elektrikli otomobil şarj altyapısı kuruluyor.

Sorsanız bu alt yapı yatırımı TOGG için yapılıyor fakat bu doğru değil; yakında Avrupalı sanayiciler, devletlerinin cömert destekleriyle üretecekleri elektrikli otomobilleri; buraya getirip, iç pazarımızı istila edecekler.

Gümrük Birliği mevcut haliyle devam ederse, **Türkiye'nin elektrikli otomobili TOGG'u, Avrupalı sanayiciler, devletlerinin örtük yardımıyla er ya da geç yok edeceklerdir.**

Eğer Türkiye sanayileşme konusunda benden tek bir tavsiye isteseydi, şunu önerirdim: Savunma Sanayi ve TOGG'u geliştirme işinde, her ne yapıyorsanız; aynısını, bütün sanayi kollarına yayınız ve koruyunuz.

TOGG ne pahasına olursa olsun korunacak mı, göreceğiz.

14 Haziran 2022, Salı

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Polise tokat atan el

PKK'lılarla birlikte eylem yapan HDP'li bir kadın vekilin polise tokat atması gündemin başköşesine oturdu. Türkiye İhracatçılar Meclisi'nde konuşan **Erdoğan** da bu konuya değindi ve çok sert konuştu. **Erdoğan, "Kadıköy'de teröristbaşını öven sloganlar atılması provokasyondan öte namussuzluktur, kanı bozukluktur. Dünkü alçaklığın faillerine bunun bedelini yargı önünde ödeteceğiz. Ben inanıyorum ki milletvekiliği dokunulmazlığı hiç kimseye teröristi övme hakkı tanımaz. Türkiye terörün her türlüyle mücadelesini zafere ulaştıracaktır"** dedi.

Belli ki seçim yaklaştıkça bu tip provokasyonlar artacak. Kaotik ve yönetilmez bir ülke algısı peşinde **"Erdoğan'ı hedef aldıkları"** çok belli. Terör örgütü, Suriye'de PKK/YPG'ye yönelik askeri operasyonun intikamını belli ki şehirlerde provokasyon yaparak almaya çalışacak. Hem vatandaşlar hem güvenlik güçleri çok uyanık olmalı. Kimse gaza ve dolduruşa gelmemeli. Siyaset ise kendini terörden arındırmanın yollarını bulmalı.

YAVAŞ'I BİTİREN FOTOĞRAF

Dünden beri sel felaketiyle boğuşan Ankara, **Mansur Yavaş**'ı konuşuyor. İstanbul Belediye Başkanı **İmamoğlu**, sele Bodrum'da yakalanmıştı. Ankara Belediye Başkanı **Yavaş** ise sele Eskişehir'de yakalandı. Gece geç saatlerde olay yerine intikal edip İçişleri Bakanı **Süleyman Soylu** ile buluşan **Mansur Yavaş**'ın verdiği fotoğraf sosyal medyanın bir numaralı gündemi oldu.

Bazen bir fotoğraf çok şey anlatır. Seçim bile kaybettirebilir. Fotoğrafta İçişleri Bakanı **Soylu**, lastik botları ve ıslak pantolonuyla görülürken Ankara Belediye Başkanı **Yavaş**, şık kıyafeti ve temiz kösele ayakkabılarıyla dikkatleri çekti.

Biz sadece İBB Başkanı **İmamoğlu**'nun İstanbul'u unutup cumhurbaşkanlığı hayalleriyle yanıp tutuştuğunu zannediyorduk. Meğer **Mansur Yavaş**'ın da gözü cumhurbaşkanlığı seçimlerinden başka bir şey görmüyormuş. Olan Ankara ve İstanbul'a oluyor.

KITLIK OYUNU BOZULMALI

Dünyada buğdayda olması beklenen kıtlık pirinçte baş gösterdi. Uzmanlara göre özellikle Güneydoğu Asya'da temel besin maddesi olan pirince talep artarken üretim artmıyor. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü tarafından yayımlanan mayıs verilerine göre, uluslararası pirinç fiyatları art arda beş kez artarak 12 ayın en yüksek seviyesine çıktı.

Bunun yanında petrol fiyatlarındaki artış da durmak bilmiyor. Bu arada dünyayı önce pandemi daha sonra da Ukrayna Savaşı senaryosuyla krize itenler ellerini ovuşturmaya devam ediyor, küresel şirketler kârlarını katlayarak artırıyor. Siyasetçiler ise bu oyunu bozmaya yetersiz kalıyor.